

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Februarius' 10-edikén, 1829

Észak-amerikai Egyesült Státusok — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország —
 Muszkaország — Nápolji Királyság — Jóniai Szigetek — Görögország — Törökország —
 Külömbfélék — Magyarország — Jelentés

Eszak-amerikai

Egyesült Státusok

A' New-York-American (Híradó) leírva mérsékeltt vérral a kilépendő Elölülő, Adams' tsaknem példátlan virtusait és 4 esztendei tetteit a Status mellett, a' régi Kormányozás, úgymond, ditsősséggel lép-ki; jóformán kevesebbitette az a' köz-adósságot, bóldogulás' forrásait nyitotta-ki, politikai intézeteit jól megfészkelte, és most, midőn bútsútvészen, az egész Unio virágzó és szerentsés állapotban van. Békességben az egész világgal, áldott, honjában, liztelt, külföldön, oly' szerentsés következássel látja az ekkorigvaló Kormányászék, dolgait megkoronáztatni, hogy még az ő' legjobb barátjai sem kívánhatuának neki tündöklőbb kimenetelt. Ezek azok, a' miért az most is megelégedett kötelesség-érzássel botsáthattja-ki kezéből a' Status' kórmányját, elvíheti magával azon meggyóztatást, hogy mindenütt tsak jót tenni akart és hogy a' nép' bóldogsága inkább fekütt szíven, mint a' magáé.

De, lépünk most az újj, Hatalommal-bírók elébe, könnyen vehetjük-észre azon nyughatatlanságot, mellyet szeretnénk eltitkolni. Diadalmaiknak közepete láthatni a' Jackson Gen. barátjainak szorongattatásokat, mellyel ők a' jövendőket várják. Az ő' dolgok lessz most a' külső szerkezetek' elrendelése; de egy olyan ember híjjával vannak ők, a' ki

bar legatább tsak legkevésébb tapasztalással bírna, hogy egy Kabinét' diplomatiáját értené. Szívesen valljuk-meg a' vitéz Generálról, hogy ő maga' nagy bátorsaggal, éles általlatással és lelki erővel bír; de, mindéz még nem elég ára, hogy tapasztalt emberek nélkül ellehessen, kik a' mi' külsőországi ügybajunkban magokat feltalálják 's az ő' Kabinétjät vezethessék. Mindazok közt, kiket nekünk, mint legkedvesebb barátjait a' Generálnak és olyanokat neveznek, kik a' Kórmányra állhatnak, nints legatább, tsak egy is, ki az afféle követeléseknek megfelelne. A' politika' gordi tsumóját széjjel vágni, könnyű ugyan, egy vakmerő, annak következáseben bizonyos katoná, legjobban fog ahhoz tudni, 's talál is magának ízebe' módot minden nehésségek' meggyózáseére. De, nem olyan könnyű ám az ezer-végű fonalat ismét egybe-ragasztani! Ha még-annál kedvezőbbleg hajlanánk is Jackson Generálhoz; még-sem jegyezhetnénk mi őtet olyan ember jegyével ki, ki ahhoz ügyességgel bír, és — újjra azt mondjuk — ha valami különös szerentse nem vezeti őtet Tanátságban; az újj Elölülő, a' mi' külső ügybajunk' vezetéseben, meggyózásetlen akadájokra fog bökkenni. — Ez, a' gyózádelmesek' fekvése, kiket azonkívül még, belső egyenetlenség és irígység, igazi szakadásokkal fenyeget. De a' meggyózásettek tsendesen szemlélhetik a' tör-

ténetek' menetelét, az ő' vezetőjök, a' nemes Elölülő, Adams, viseli a' maga' meggyőzöttségét, mint egy bölts.

Azészakám. Eggy. Statusok' tenge-
ri ereje, áll most 12 liniahajóból, 20
fregate-ból, 16 Sloop és Shooneerból.—
A' lakosok' száma 12·700 ezer lélekre
szaporodott: 1825-olta (Adams' Elölülő-
sége alatt), fizettek-le a' Státus' adóssá-
gából 30·573,188 dollárt, 1828-nak a'
kezdetétől-fogva pedig: 88·834,108 dol-
lárt. A' behordás, tett az utolsó 4 esz-
tendőben 350·202,469 dollárt, a' kihor-
dás pedig 357·202,426 dollárt. Ez, a' kül-
ső kereskedés' javára, 13·000,043 dollár
feleslegi hasznot teszen. Azon idő alatt,
vett-be a' Kintstár 97·957,559 dollárt,
's adott-ki 95·585,518 dollárt. Ebből, 14
millió belső jobbításokra fordított. A'
Finántzminister Rush Úr' elő-adása sze-
rén, a' jövedelmet, általjában 24 pCen-
tora teszik esztendőnként; a' költséget pe-
dig, tsak 10 pCentóra. A' külső tárgyak'
szükségesvölta, ^{hétékedik} esztendőnként
18 pCentóval. A' kereskedő hajók' ton-
na-számok 1·300,000-re tétetik, mely 100
ezerrel több mint 10 esztendő előtt volt.

Spanyolország

Mádridden él Alagon Htzgné, a' hí-
res Aranda Gróf', III-adik Károly alatt
Státusminister' özvegye, ki egy emléke-
zetes idiosynkrasissal van megverve —
tempestatica. A' mint a' mendörgés (ne-
héz-idő) közelget, megnémúl, és tsak
egy hét-múlva nyeri vissza beszédét;
mely idő alatt ágyban fekszik. Azok, kik
ötet gyakran meglátogatják, szokták ta-
pasztalni, hogy a' mendörgés' közelíté-
sekor egyszerre jel-beszéddel (mint a'
siket-némák) kezd diskurálni, mihelyt
t. i. az életműszerü beszéde' hijjával van.

Nagybritannia

Máltai tudósítások szerén, dec. 30-
adikáról, a' londoni Kötés által szövet-

tséges 3 Hatalom' Követei, Ribeaupierre
Úr, Guilleminot Gróf, és Stratford-Canning
Úr, a' mondott hónap' 28-adikán, kiki
saját országloszéke' hadi-hajóján, meg-
érkeztek oda Porosból, 's mint mondják,
szándékjok van, kiállván a' quarantai-
ne-t, Nápolijba menni. (Nápolijban, már
jan. 15-adikán, hírré adta az itt lakó
ángl. Követnek egyhözzá érkezett tudó-
sítás a' 5 Követnek Máltába-érkezését)
E' szerén, végbe-szakadt már a' sok egy-
mást felforgató hír ezen megesett dologról.
— Cochrane Lord is megérkezett Máltába.

Jan. 10-edikén, nagy pompával in-
neplették Londonban a' Sz. Pál' temp-
lomában, a' londoni új Püspök, Bloom-
field' beavattatását. A' ceremonia után,
elkisérték a' Püspököt a' maga' lakhelyé-
re, a' St James-square-be, a' nagy
Nemességnek és Papságnak nagy része,
valamint a' Fő-Bíró és a' Tanátsbeliek,
mind saját státus-hintójokban, 2 regiment-
beli Musikusokkal egygyütt. — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

Jan. 10-edikén porrá égett a' glas-
gow-i Játékház, mindenestől. Szeren-
tsétlenségre, tsak 5200 fontig volt az
kezesség alatt a' tűzkárpótlás-társaság-
tól. — Az élő-állati Társaság' Museu-
mában, ennek felállítása' rövid ideje-ól-
ta, 600 emlős állat, 4000 madár, 1000
kétlaku és halféle, 1000 tekenős és ke-
ményhaju 's 30,000 féreg és bogár van
már. A' Királyon kívül, elő-segítették
azt: a' Hudsons-bai-Compagnie, Sir
Benjamin d' Urban (a' demerari Gou-
verneur), Richardson Dr. (a' közép-
tenger partjainál utazó híres utazás-író),
Lyon, Becchey, Franklin, Friend Ka-
pitányok és sok más utazók és a' ter-

mészet-tudomány' baráttjai. Hét hónap alatt, 130 ezer személy látogatta meg a' kertet és a' Museumot. A' menageriban több van 430 eleven 4-lábu állatnál 's madárnál, melyeknek a' kedvéért sokat kellett építeni. Az ére és az egésznek fenntartására fordított költség, 10 ezer fontba került, mely, rész-szerént a' bebotsátó-pénzből, más-részt a' Társaság 1200 Tagjainak adományyaiból telt-ki.

London, jan. 16. — O'Connel Úr, az Anglesea Lord' vissza-hívatatása' alkalmával beszédet tartván a' dublini katólikus egyesületben, Wellington Herceget szeméjében és igen mérgesen megtámogta. Még most is vakmerőn állítván ő, hogy az alsó házban törvényesen foglalhat helyet, ezt, bizonyosan meg is próbálja; mely által osztán fontos vetekedések fordulnak elő. Minden esetre, lessz a' Parlement' mostani ülésében szó az emancipatoról, és hihető, mindenik felekezet annyira megerősíti magát, hogy ehhez-képpest az elébbi vetekedések, árnyékká válnak. Az instántziák' szörnyetege, melyeket annak ellene és mellette készítenek, hallatlan.

Frantziaország

A' Messenger-ban, jan. 20-adikán, e' van: "Polignac Htzg. frantzia Követ Londonban, meg fog ma Párisba érkezni. Bizonyosnak láttzik, hogy ő tsak azért jön ide, hogy azt a' fontos alkudozást, melyet Londonban a' Görögök' dolgában elkezdett, végre-hajtsa. — Jó lessz ez feleletnek azon elterjeszteti hírré, melyet a' Courrier français és a' Constitutionnel, ugyanazon nap erőssítettek, mintha Polignac Úr azért jönné Párisba, hogy a' Kamarák' kinyitására újj Ministeriumot formáljon.

Az alsó Kamara' Tagjai össze fog-nak gyűlni jan. 24-edikén az ő' legöre-

gebb Tagja' előlölülése alatt, előre és bezárt ajtók mellett, a' köz-Ülés-szobában, hogy az elő-munkálkodáshoz fog-janak, mint ez, eleitől-fogva, az Ülést-kinyitó és fejedelemszéki Ulés előtt szokott megadni. Ki fogják azon ülésben választani, sors által, azt a' nagy Választottságot, mely az ÓFge' megérkezését fogja szerentséltetni, 's a' jelenvaló Tagoknak bebotsátó-kártját osztanak-ki a' Notre-Dame templom' Tribunussára, a' Sz. Lélek-Misére, mely jan. 26-odikán lessz, valamint bebotsátó-kártját adnak, az azután következő napon esendő Kinyitó-Ülésbe is. A' kinyitó vagy királyszéki Ulés, mint az elébbi esztendőkbén, a' IV-edik Henrik' úgynevezett Gardái' szobájában esik-meg, a' Louvre-ben. A' királyszéki beszéd után, a' belső Minister, Allent Úr, ki a' múlt Ulés' vége előtt, a' Pas-de-Calais Departementben, Követnek választatott volt, valamint azon 10 újj Követ is, kiket utóbb választottak, elő fog-nak mutatni esketés-végett. A' Kamara' munkája, úgy-láttzik e' szerént, hogy jan. 28-adikán el fog-na kezdődni. Az idén tsak 11 Követ' teljes hatalma' megigazolása fordul-elő, 's akkor fog-nak a' sorshoz, a' Királynak bemutatandó 5 kándidátus' választása-végett, 's úgy osztán a' 4 Vice-Elölölöl' és 4 Titoknok' választása után-járnak. A' mostani Questorok, Lainé de Villeveque és de Bondy, meg fog-nak maradni, a' jún. 4-edikei Ordonance szerént, 1814, mindaddig, míg hatalmokat, mint Követek, megtartják. Azután következik az udvarló felelet' (adresse) készítésére kirendelendő biztosság, a' Hivatalokban; mely munkát, végre, a' titkos választottság meg fogja rostálgatni. — A' Pair-Kamara, már az első Ulésében kirendeli ezt az udvarló felelet-készítést, kidolgozó Biztosságot.

Muszkaország

A' pétervári Journal panaszát né- mely külsőországi Híradók ellen, kik azt állították, hogy a' pétervári ország- lószéknek szándéka volt 100 millió költsön-pénzt venni-fel Párisban, méltónak mondjuk röviden az ő' irigyei' megzafolására, az által, ha azt mondjuk, hogy az a' hír merő hazugság; mellyet a' fenn nevezett Journal megmutogatva és bosz- szús magyarázatokkal bizonyít - meg; és szembe-tünő erős argumentuma az, hogy az elébbi, 20 millio kurtá forint- ból álló kis summa költsönnek második részét éppen azon procentóval veszi-fel, valamint az első-harmadot vette, azaz, 99 forintjával. Hova kell ennél szebb cursus, olyan háborús állapotjában?

A' Journal de St. Petersbourg sze- rént, jan. 15-odikáról, jött ki a' musz- ka Tsászár Öfgének egy különös Hir- detménye, de a' mely a' mi' Fges Ud- varunknál, más tekintetben, már nem újság. — azaz Asszonyi Nemzetlel- det állítani-fel; ilyenek nálunk a' Ke- resztes Dámák, egynéhány esztendő-ölt- ta. A' muszka tsászári Asszony-Rendnek, ez a' neve: "Mária-Betsületjegy fedbetetlen szolgálatért." Adatik ez a' Dámáknak hosz- szas és tökéletes szolgálatjokért, kik mint tanítók, felvigyázók és Directrixek, változhatatlan állandósággal követték-el hivataljokat valami Intézetnél, kik egye- re sen a' megbódogúlt anya- tsászárné alatt szolgáltak. A' Rendnek két része lévén, az első olyan Dámáknak adatik, kik 25 's több esztendeig szolgáltak; a' második pedig 15--20 esztendei szolgál- tatért. Ezután már, olyanok is elnyer- hetik ezt a' Rendet, a' kik nem egye- nen a' meghólt Tsászárné Intézeteiben, hanem más jóltévő Intézetekben szolgál- tak; de a' mely a' tsászári familia' vala- melyik Tagjától függött. A' megjutalmaz-

tatottnak halála után, vissza száll a' Be- tsületjegy a' Rend-Káptalanjára.

Nápolji Királyság

Nápolji levelek szerént, jan. 16-o- dikáról, az ángl. Követ a' Portánál, Strat- ford-Canning Úr, megérkezett az ottani kikötőben, azon hónap' 14-edikén, 40 órai hajókázás után, Máltából. Ezen tu- dósítás' elindulásakor, azt a' két hadi hajót is láttak már, a' mellyeken Ribeau- pierre Úr és Guilleminot Gróf vannak.

Jóniai Szigetek

Navarinból írják Corfuba, hogy Fab- vier Obester egynéhány Insenórrrel és Pat- tantyússal megérkezett oda. Ugy gondol- jak, hogy az újj görög katonaság' rend- be-szedésére és vezérlésére van ő kiren- delve. — Santa-Maurából (ánglus-jóniai sziget) jelentik, hogy a' Görögök, mos- tanában, erőt-vettek Vostitzán, az am- brakai öbölben; az ottani kastélt szor- rossan bekerítették, és élelem' nemléte miatt, minden pillantatban megadja magát.

Görögország

A' corfui Híradó szerént, Strat- ford-Canning Úr, ezt írta Capodistrias Grófnak, dec. 14-edikén, a' porosi ha- jótanyáról: "Gróf Úr! " Dolgaink' vég- re-hajtása után, mellyek- végett mi fő- képpen jöttünk az Archipelagusra, 's mellyeknek a' tárgyát, Excellentiához igazított egy elébbi levelünk által Cor- fuból, volt szerentsénk közleni Exád- dal, induló-félben vagyunk Porosból el- menni, hogy kiki közölünk saját ország- lószékével egyenes közösülésben tehessen. — Görögország' jövendő sorsa, azon jól- tévő szándék' végre-hajtásától függ; mely a' júl. 6-odikai Kötést okozta; 's azo- noknak megmutogatása által, a' miket Exád velünk közleni iparkodott, remény- ljük, azon kérdésekre nézve mellyek a' mon- dott Kötés' tizikbejének végre-hajtását ille- tik, minden esméretekét megszerzettünk,

mellyek legalkalmasabbak Udvarainkat a' legfogatosabb eszközök-felől, ezen végtárgy' elérésére, megvilágosítani. Azon következőzés, mely ekkor az Exád' törekedéseinek gyümölte, hogy a' ten-geri tolvajságnak végét szakassza, és az ország' belsőjébe behozandó rend' principiúma, kezes nekünk azon iparkodásokra - nézve, mellyeket Exád szakadatlanul fog folytatni, azon jóltévő részvétel' megigazolására, mellyel a' szövetségés. Hatalmak Görögországot megtisztelik. — Ezen' meggyőztetésünkben, mondjuk itt ki kívánságunkat, hogy bár ezen rend' behozása egy bölts törvény-szerzés' védelme alatt megeshetne, s nem kételkedünk, Gróf Úr, hogy Exád magát, megvilágosodott szorgalmát és maga' nemes elszánását, mellyek Exadat oly' nagy grádusban különböztetik-meg, ezen tárgynak szentelven-fel, az által a' nemzet' háládatosságának, melynek szózatja Uraságotat az ő' ügybajai vezérlésére szólította, ujj érdemeket fog nyerni. — Mi, magunk' részéről, én és Kollégáim, nem távozhattunk el Görögországtól a' nélkül, hogy Excellentiadnak szeméjjesen tudtára adnók, minő betses marad részünkről azon egybe-köttetések' emlékezete, mellyekben nekünk szerentsénk vala Exáddal együtt állani; és kérem Uraságotat, Gróf Úr, fogadja-el legnagyobb tiszteltemet. — Straitsford-Caning. — Hasonló értelmű leveleket vett Capodistrias Gróf, ugyanazon nap' Ribeaupierre Úrtól és Guileminot Gróftól is.

A' Patrásban, nem bizonyos napokon, kijönni szokott Courier d' Orient, dec. 28-adikáról, a' 4-edik száma alatt adja - ki Maison Generálnak egy, napi-parantsolatját, Modonból, dec. 19-edikéről: "Napi-parantsolat. Modoni Fő-szállás, dec. 19. 1828. Méltóztatott

a' Király rám bízni, a' katonaságnak, kik a' hadiszállítvány-osztájt teszik, az Ő' fges - meglegedését tudtokra adni, azon bátorság és állhatatosság eránt, a' mint a' rájuk bízott betsületes dolgot végre - hajtották, midőn ők állásoktól, egy olyan nagy grádusban elpusztított országban, mint a' millyen a' Peloponnesus, elvalhatatlan szenvedést és szükségét oly' példáson tűr ék. A' Király, ki az ő' katonasága' buzgóságát és vitességet jól esméri, méltóztatott még hozzá tenni, — Ő, meggyőződött affelől, hogy a' szükség, mely nekik legnagyobb terhekre esett, abban állott, hogy nem volt ellenség, mellyel viaskodni kellett volna. Elő-leptetésekért és jutalmakért esedezem Őfelsége előtt; esedezésem meghalgattatott már egy - részént; más kegyelem-jelek is következnek későbben, a' hadminister bizonyossá tett engem effelől a' Király' nevében, ki az Ő' ígéreit mindenkor beteljesítette. (Itt következik a' sok Sz. Lajos-Rend' és Betsület-Legio' adásának a' listája). Egész életemben meg fogok emlékezni azon betsület-adásról, mellyel megtiszteltetem, hogy oly' vitéz és tanult katonaságnak lettem vezérévé, kik még azonkívül megkülönböztetik magokat, a' Monárkához és az Ő' familiajához vonszó szeretetben, valamint a' reud' és feyíték' megtartásában, a' jó katonának legfőbb tulajdon-ságában. Maison Marquis, Gen. Helytartó, Frantziaország Pairje, Fő-vezér; Durrieu, Gen. Stáb' feje, Marechal - de - Camp.

Törökország

Egynehány nap-olta nagy mozgást vehetni észre a' muszka hadseregüél, egyáltaljában a' dunafelé nyomólnak. A' Törökök jó-forma segítséget raktak a' dunavarakba, mintegy 100 ezer a' vár-véd, az elébbiekkel együtt. A' mint beszéllek, a' már esmeretes Tsapanoglu

egy levelet írt Langeron Generálnak, melyben neki világosan tudtára adja, hogy szándéka van őtet megtámogni; és, e' volna főképpen az oka, hogy a' muszka hadsereg össze kezdett nyomulni. A' levél ilyen-formán szól: "Gróf Úr! Esmér engem' az Úr, fogságától-fogva, és tudja, hogy nállam az ígéret, szent. Tudja-meg hát az Úr, hogy szándékom van Uraságodat megtámogni és semmivé tenni, és én, e' végett fogok Turnulnál, Nicápoljal ellenben, 12 ezer lóval megjelenni, hogy ígéreteimet megfejtsem, 's a' Vajdaságokat az Úr' embereitől megtisztítsam." — Az ilyen gögös levél-köholók tselekszik azt, hogy a' még ekkorig részre-nemhajló tsendes vérűeket is feltüzeljék a' Törökök ellen. — Langeron Gróf, ki egyszer már török-fogságban volt, hihető, kitanulta a' Tsapanoglu characterét, mivel' ezen levél vétele után, jónak találta, rendszabásokat tenni a' megtámadás' vissza-verésére.

Igaz is az, hogy Turnulban új török katonaság nyomult-be, és még többet is várnak. Azomban, a' muszka részről, nem ijedtek meg a' fenyegetéstől; nem is vehetni-észre a' foljt munkák' megsökkenését; sőt inkább, a' múlt hét-óltá (jan. elején), midőn sok gyalog linia-reg. érkezett Volhíniából Olahországba, 's a' bukuresti várvéd megszaporitattott, nevededik a' munkásság. Sok pénzt széleszt itt el a' muszka hadsereg; minde- ne dragán kél el a' lakosnak.

K ü l ö m b f é l é k

A' nagy kalapok' lebukása. — Ez, a' vezeték-neve egy kis Könyvnek, mellyet most Párisban 3-szor nyomtattak-ki egymás-után, 4000-enként, mely mind elkelt. A' legsíntalanabb módon van abban leírva, hogy a' nagy kalap alatt, a' Dámák' ábrázattja tsak elvész, miatha nem is volna, — elformatlanítottja azokat. Igen

éles-elmésen adja az elő ezen módinak az alkalmatlanságot, idomtalanását, illetlenségét, szinte mint mikor a' nagy-szarvu tsákó juh az esztrenga' szűk ajtaján kikajszít. Az egész értekezés vég-hetetlen h-deg-vérrel van írva; de, még is talán nyomdok nélkül enyészett volna az el, ha a' kiadója Villeneuve Úr, azon okos képzetet nem tette volna hozzá, hogy azt 6 legnagyobb szépségű párisi képekkel ékesítette-fel. Mindenik képet 2 formában metztette-ki, nagy és kis kalappal. A' kétféle között kitettző visszásság (contrast) rendkívül nagy foganattal dolgozott; azon első nap' eltörlöttek 1200 nagy kalapot; 's ezen pillantattól-fogva, meggyőződén a' kis kalap' ígész erejétől, talán senki-se visel többé nagy kalapot az egész Párisban. Madame Malibrán viselt legelőször kis kalapot a' Játékszínen, 3 fehér pávatollal. Azólta, a' legújabb ízlésű társaságokban, tsak egyedül Chapeaux à la Malibrán-t viselnek. — A' fehér pávatoll, minthogy annyira keresik, úgy megdrágult, hogy darabja 2 Louis d'orba kerül.

Ekkorig még Párisban 40 Omnibus volt munkában; ez együtt, hordozott fél esztendő és 4 nap alatt, 2.550,624 embert; melyből egy napra 310 jut. — Legtöbbet keresett vasárnaponként és tsötörtökön. E' volt apr. 11-edikétől-fogva oct. 15-ödikéig, 89 Omnibus lótotfutott, 821 lóval. Ama' fél esztendő alatt, tsak 28 lovak döglött-meg betegségben. Lóvásárlásra 466,000 frank ment-fel; és így, egyegy lóra esik mintegy 550 fr. Ezen első fél esztendő' Dividenduma (egy actia' kamattja) 9 pCento volt. Most, 100 Omnibus állott lábra-kerékre Párisban; és ha munkásságok meg nem tsökken; úgy ezen esztendőben 11.315,000 személt fognak hurtzolni.

Más. — Ezen fennírás alatt: "A' Li-

beralis Journálok' Bulletinja a' Don Mig. egésége felől," ezt találni a' Quotidienne-ben, jan. 10-edikén: "Dec. 1: A' Király megholt; dec. 2: a' Király, halálán-van; dec. 3: megholt már; dec. 4: meg fog halni; dec. 5: már bizonyosan bebalsamozták; dec. 6: még nem holt-meg; hanem az országának vége van; dec. 7: az ország kiszabadult; mert a' Király megholt, 's így végig az egész hónap. A' Constitutionnel, úgymond a' Quotidienne, hónap ismét elől fogja kezdeni, és ugyanazon ostoba, tudatlan hitet fogja fel-találni, míg végre egyszer meg fognak győ-ződni, hogy éről az oldalról, hazugságnál és tsalárdságnál egyebet nem várhatni.

Hajókoporsó a' jégtengeren. — Warrens Kapitány, egy Grönlandba-járó-nak a' tulajdonosa, lát egy tiszta dél-ben, augustusban, 1775, az északi szé-lesség 77-edik grádusa táján, számtalan jéghegy - csoportok között, egy hajót. Előbb, nem igen vehette azt fél szem-mel, az árbotzokon kívül; de, még is szemébe tűnt neki az a' különös forma, a' mint a' vitorlák voltak feltéve 's a' kötelek' rendetlen állapotja. Nem moz-dult az semmit. Warrens Kapitány ki akarta elégíteni újság-kívánását, egy la-dikra-ül egynehány emberével, 's ára-felé evez. A' mint a' hajóhoz közelget, látja, hogy a' hajó teste igen elaggott, és a' fedele, mellyen semmi élőt nem látott, magassan be volt fedve hóval. Egynehányszor kurjantott, de semmi fe-leletet nem kapott. Minekelőtte a' ha-jóra felment volna, benézett az ágyú-jukon, lát egy embert hátra-támoszkod-va, egy karszéken ülve, előtte egy asztalt, író-szerekkel, de még-sem volt ott-benn elég világos, hogy valamit jól meg le-hetett volna különböztetni. Kapja tehát a' Kapitány, felmegyen kísérőivel egy-gyütt a' hajóra, 's lementek a' szobá-

ba (cájute). Először, azon szobába men-tek, a' melybe benéztek vólt. Elbor-zadtak, mikor annak a' lakosa meg-sem mozdult, — holt-test vólt az, mely-nek az ortzáját és homlokát nedves zöld penész borította-el, mely a' nyílt szemeit behálództa. Eggyik kezében tartott egy író-tollat, az asztalon fekütt egy napi-könyv, melyben az utolsó írás e' vólt: Növ. 11-edikén, 1762:17 napja már hogy a' jég közzé szorúltunk. Tegnap alutt-ki a' tűz, 's a' Gazdánk (Patron) hijjába' töre-kedik hogy tüzet gerjessen. A' felesége ma holt-meg. Semmi reménység — —." E-zen irtóztató helyről sietve mentek a' fő-szobába, láttak itt egy asszonyféle' holt-testet, olyan állásban, mely őket szánakozásra indította, és ábrázat-vo-násai teljes élet-frissében vóltak még. Az alpadlaton ült egy ifjú férfi' holt teste, atzél, kova a' kezében, előtte egy tűz-gyújtó-piksis. A' hajó' első részében, egynehány holt Maróztot találtak, a' háló-helyeken és egy össze kutorodott holt kutyát. Tüzrevaló és eleség sehol-se vólt. A' Kapitány magához-vette a' napi-könyvet, és sietett, méjjen megilletődve, tseléd-jeivel egygyütt, egy olyan helyet oda-hagyni, mely az ő' veszedelemben-for-gássoknak borzasztó példáját mutattja.

Magyarország

A' budai és pesti egyesült Zeitung, jelenti jan. 18-adikán, hogy Ö ts. Mag-gassága Fő-Htzg. és Ország' Palatinusa, tekintvén az Ö Magassága' legfőbb vezér-lése alatt, a' nagy országos Küldötség' Pesten állandóul foljdogáló munkáit, en-nek annál fontosabb elő-mozdítása - vé-gett, lakását, valamint a' múlt eszten-dőben, a' két város között tartó terhes közösülés miatt, egy-ideig Pestre tette által, 's ére - nézve, e' foljó hónap' 12-dikén, méltóztatott a' Károlyi Grófi fa-milia' palotájába szállani, a' hol más nap'

10 óraker délelött, Óts. Magassága' személljes előlülése alatt, Urbárialis tárgyakat illető Valasztottság-üléshez kezdetek. Jelen volt ezen ülésben Kárdinal-Htsg. Primás Ö Eminentája is, ki azelőtt-való nap' érkezett-meg Bétsből, N. Szombaton keresztül. Delután, udvariasára és szereniséltetésére volt Ö Eñ-jnak a' többi Fő-Papság, Klobusitzky Péter, Kalotsai Érsek Ö Exja' szöszöllása mellett. — Nagy pompával fogadták Ö Eminentáját Nagyszombathban, hol a' város' megvilágosítása-közben, a' Franciscanusok' klastromán nevezetesen, e' volt:”

VIVat aLExanDer CarDInaLIs
prInCeps a rVDua.
Jelentés

Ó-Tordán, a' kir. Postahivatallal szemben fekvő, jó materiából építettett, úgynevezett Lusinszki Ház, ugyanazon Telken találtató több Épületekkel együtt, úgymint, a' Telek' végiben fekvő mas 2 Házsal, — mindössze: 10 szobával, 3 Istállóval együtt, egy Tszürel, egynehány ezer veder Borravaló Pintzékkal, egy nagy veteményes és gyümöltös-kerettel, és a' Bor-, Pálinka-, Széna- és Zabárúltathatásbeli jussal, ugyanezen Telekhez tartozó 200 véka alá való Szántóföldekkel, s közép-termésben, 200 Vederrevaló Szöllökkel, és 16 tordai Szekerszénaravaló Réttel, a' jövő mártzius'

15-ödiken, a' többetigérőnek, több egymásután következő Esztendőkre, Árendába fognak adattatói; a' mikoron is, előre a' Contractus tzikkeljei fel fognak olvastatni.

Az Privilegiált Austriai Nationalis
Bank részéről;
Hirdetés

Az elmúlt 1828-adik esztendőnek nóvember 20-adik napján költ Tudósításnak toldalékul ezennel köz híre tétetik, hogy a' mái napon délelött össze gyűlt Bank tagjai által az el osztó szám (Dividende) az 1828-adik esztendőnek 2-odik semesterére minden Actiáról harmintz három Bank Valuta forintokba határozottatott el.

Ezen 33 forintokban B. Valutába pr. Actia álló summa e' folljo esztendőnek januarius holnapja 15-adik napjától fogva az ide való Actiak Cassából, vagy az ki adott Coupons — vagy rendszeren bélyegzett Quietantiák mellett ki emelhető.

Továbbá az 1828-adik esztendőre 125,871 forintok, és 15 kr. B. V. az Institutumnak reserve-fundussába hátra tétetnek. — Béts 12-ödik januárii 1829.

Menyhárd Lovas rendi Vitéz de Steiner, Bank igazgatonak helytartója.
Baró Bernard de Eskeles Bank Directora.

Nemes Vajna Jósef Bank Directora.

Státus papírosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
Béts, Jan. 27	28	29	London, Jan. 16	17	—	
Bank-oblig. 1.1/2 pC. 53.1/4	- 53.1/8	- 53.1/4	Consols, 3 pC. -	86. —	- 85.7/8	
Pengöpinz-oblig. 5 pC. 97.7/16	- 97.7/16	- 97.9/16	Stocks-Prémie, Sh. —	—	—	
Roths. 1820, 100f. CP. 162.3/4	- 162 —	- 162 —	Brasiliai Bons -	63.1/4	- 63.1/4	
Partial. 1821. Ua. 124. —	- 124 —	- 124. —	Buenos-Ayresi -	—	—	
Bankaktia, 1000f. CP. —	- 1106. —	- 1109.1/4	Columbiai -	23.3/5	- 23.3/4	
Páris, Jan. 17	19	20	Mexikói -	34 —	- 33.1/4	
Consols 5 pC. 108.60	- 103.50	- 103.45	Portugalli -	55.1/4	- 51.1/4	
Ugyanaz 3 pC. 74.92	- 74.70	- 74.65	Muszkaországi -	96 —	—	
Bank-aktia, 2000 Fr. —	—	—	Görögországi -	18 —	- 18 —	